

Quellenverzeichnis

1. Баклан І.М. Відтворення деонтичної модальності в перекладі німецькомовних нормативно-правових договорів (на матеріалі міжнародних німецько-українських угод) / І.М. Баклан // Одеський лінгвістичний вісник: науково-практичний журнал. – Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2016. – Випуск 8. – С. 152–155.
2. Словарь по логике / А.А. Ивин, А.Л. Никифоров. – М.: Туманит ; Изд. Центр «ВЛАДОС», 1997. – 384 с.

*Wissenschaftliche Betreuerin: Baklan I.M.,
PhD in Sprachwissenschaften, Oberlehrerin*

УДК 81'225.4:7.041 (043.2)

Рамаєва В.Р.

Національний авіаційний університет, Київ

ВІДТВОРЕННЯ ПОРТРЕТНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ГЕРОЇВ У РОМАНІ В. НАБOKOVA «ЛОЛІТА»

Зовнішність людини може розповісти про людину все починаючи від її віку, національності та соціального стану, закінчуючи більш особистими характеристиками такими, як смак, звички та навіть особливості характеру. Всі ці ознаки зовнішності можна розділити на 2 групи: природні або фізіологічні; соціальні, які як правило вказують на статус людини. Для цього описується одяг та манера його носіння, а також опис поведінки людини); вираз обличчя, та все, що з ним пов'язано: міміка, жести, все це вказує на пережиті почуття. Але особа, фігура, жести можуть не тільки «говорити», а й «приховувати», або просто не означати нічого, крім самих себе. Часто неправильно відтворений портрет створює у читача хибне враження про героїв. Портрети героїв як правило розділяють на фізичні та психологічні.

В. Набоков у своєму романі «Лоліта» приділив велику увагу фізичним портретам героїв. Такий ретельний опис зовнішності допоміг читачам відтворити у своїй уяві героїв такими, якими їх бачив автор. Характерною рисою його описів була любов до дрібниць, а також використання при цьому колірної лексики, яка характеризується значними повторами, ці повтори при перекладі зазнали трансформацій, а іноді взагалі були вилучені. Також присутні алюзії, які в процесі перекладу відтворюються транскрипцією. Перекладач намагається відтворити текст так аби не втратити означені детальні описи:

...and then I see Annabel in such general terms as: «honey-colored skin,» «think arms,» «brown bobbed hair,» «long lashes,» «big bright mouth»; and the

other when you instantly evoke, with shut eyes, on the dark inner side of your eyelids, the objective, absolutely optical replica of a beloved face, a little ghost in natural colors ...і тоді Аннабелла ввижається мені в загальних термінах, як то: «медового відтінку шкіра», «тоненькі руки», «підстрижене русяве волосся», «довгі вії», «великі барвні вуста»; за іншим, заплющуєш очі й миттєво викликаєш на темній стороні вії об'єктивне, оптичне, вкрай точне відтворення улюблених рис: маленьке сяєво з природних барв

Описуючи Аннабеллу перекладач застосовує калькування, завдяки якому вдало передає опис зовнішності героїні, її фізичного портрету, та відтворює ті емоції, почуття і враження головного героя, які намагався передати автор тексту оригіналу.

Соціальний портрет персонажів досить чітко простежується в романі В. Набокова, автор у деталях описав вищі та нижчі прошарки суспільства, перший – детально описавши батьків головного героя та німфеток, а другий – повій. Відтворюючи соціальні портрети персонажів, автор використовує багато метафор та епітетів. Під час їх відтворення перекладач зіштовхується з рядом труднощів:

Her parents were old friends of my aunt's, and as stuffy as she. They had rented a villa not far from Hotel Mirana. Bald brown Mr. Leigh and fat, powdered Mrs. Leigh (born Vanessa van Ness). Її батьки, на прізвище Лі, давні друзі моєї тітки, подібно до тьоті Сибілли, були так само вимогливі до порядності. Вони знімали віллу поблизу Мірани. Цього лисого, бурого пана Лі та грубу, напудрену пані Лі (з народження Ванесса ван Несс) я ненавидів люто.

В процесі відтворення автор часто використовує трансформацію додавання, чим уточнює певні деталі про персонажів, які є важливими для зображення соціального стану героїв, в даному випадку, їх привілейованість (stuffy – вимогливі до порядності; на прізвище Лі (Leigh). Ім'я та прізвище автор перекладає за допомогою транскрипції (Leigh – Лі) і транслітерації (Vanessa van Ness – Ванесса ван Несс).

Портрет персонажу є важливим елементом образотворчої системи у художньому творі не тільки через взаємодію різноманітних аспектів зовнішнього вираження, а й через те, що ця дія розкриває основну мету – виявлення певної підоснови в літературному образі через зовнішні моменти, тобто через образ людини, її портрет, що зі змістом детально описує особливості внутрішнього світу людини, її характерні риси, дії та суспільні зв'язки.

*Науковий керівник: Раті А.О.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

персоніфікує зоря, зірка (англ. star) у чоловічому роді, хоча для англійської поезії більш традиційним є означення цього іменника жіночим родом, що, очевидно, бере початок з грецької міфології, асоціюючись зі зведеним образом Зорі-Стелли, вечірньої зорі Венери. Щоби не порушувати символічності цього образу, Д. Павличко трансформує його в один зі знаків любові (знак – укр. чол. роду), бо український відповідник зоря, зірка в будь-якому разі належатиме до жіночого роду.

Таким чином, проаналізувавши всі приклади, можна зробити висновок, що основою проблеми однакового трактування чоловічих та жіночих ролей є культурний, соціальний та часовий простір оригіналу і перекладу.

Список літератури

1. Горіна Ж.Д., Халимоник Г.О. Актуалізація лексико-граматичного значення категорії роду іменників у поетичному дискурсі (перекладознавчий аспект) // Актуальні проблеми слов'янської філології. – Вип. 9. – К.: Знання України, 2005. – С. 78-85.

УДК 811.111:811.133.1 (043.2)

Овчарова Л.А.

Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Старобільськ

FRANGLAIS У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ

Серед носіїв будь-якої мови є досить поширеною думка, що мова у тому вигляді, якою вона є зараз, якою носії мови користуються сьогодні, була завжди. Але насправді ця думка є хибною. Усі мови світу мають одну й ту ж історію, адже кожна є результатом поєднання двох та більше мов, зміни будови слів, позичань та завоювань. Тобто, мова, яка існує зараз, є тільки однією з фаз серед численних послідовних етапів розвитку історичної мови, а вже історична мова, в свою чергу, є похідною від однієї або кількох інших більш старших історичних мов. Так, сучасна французька мова є тільки однією з фаз розвитку французької у більш широкому сенсі, а французька в широкому сенсі являє собою мову, яка походить від змішання галльської, франкської та розмовної латинської мов.

Французька відноситься до сім'ї романських мов, що дає нам змогу, дивлячись на назву мови та її належність до певної мовної сім'ї, казати про можливі змішання з іншими мовами. Якщо брати до уваги історію, до завоювання римлянами галли розмовляли галльською, після цього були запозичення з латинської мови, що дало розвиток розмовній (народній) латинській мові, а після падіння Римської імперії місцеві мови набувають